MALTA

QORTI TA' L-APPELL

**S.T.O. PRIM IMHALLEF
VINCENT DE GAETANO**

**ONOR. IMHALLEF
ALBERT J. MAGRI**

**ONOR. IMHALLEF
TONIO MALLIA**

Seduta tas-17 ta' Marzu, 2010

Appell Civili Numru. 58/2010/1

**Il-Pulizija
(Spettur Michael Mallia)**

v.

Joseph Borg

[recte: Spettur Michael Mallia

v.

Registratur, Qrati Kriminali u Tribunali]

<u>Il-Qorti</u>:

1. Dan hu appell minn kundanna ghal disprezz lejn l-Awtorita` tal-Qorti.

2. Fit-18 ta' Jannar 1990 Joseph Borg tressaq quddiem il-Qorti tal-Magistrati (Malta) akkuzat b'pussess u traffikar ta' erojina. Fil-mori tal-proceduri quddiem il-Qorti Inferjuri l-akkuzat ma deherx aktar, u fid-29 ta' Settembru 1993 il-prosekuzzjoni infurmat lill-Qorti li l-akkuzat kien harab minn Malta u ghalhekk Il-Qorti f'dik l-udjenza ddifferiet il-kawza *sine die*. Fis-26 ta' Ottubru 2009 il-Qorti Inferjuri (issa diversament presjeduta) irriappuntat il-kawza ghat-2 ta' Dicembru (jidher li dan sar fuq inizjattiva tal-istess Qorti). Kif fisser l-Ispettur Michael Mallia fl-udjenza tal-lum, huwa kien gie inkarigat mis-superjuri tieghu biex jidher fl-udjenza tat-2 ta' Dicembru 2009 sabiex jinforma lill-Qorti Inferjuri li, sa fejn setghet tistabilixxi l-prosekuzzjoni, l-imsemmi Borg kien ghadu latitanti, pero` zied jghid li l-istharrig kien ghax "mhux wiehed konklussiv". Il-Qorti tal-Magistrati iddifferiet il-kawza ghall-5 ta' Marzu 2010 ghal informazzjoni ulterjuri. Ftit wara t-tnejn ta' Dicembru 2010 l-imsemmi Spettur gie infurmat mis-superjuri tieghu li l-kaz ta' Borg kien gie assenjat lil ufficjal iehor. Meta, allura, fl-udjenza tal-5 ta' Marzu 2010 l-istess Spettur Michael Mallia ma deherx quddiem il-Qorti Inferjuri, dik il-Qorti deherilha li l-assenza tieghu tammonta "ghal disprezz lejn l-Awtorita` tal-Qorti" u, wara li invokat l-Artikolu 989 tal-Kap. 12, ikkundannat lill-istess Spettur Michael Mallia multa ta' hames mitt Ewro (€500).

3. B'rikors prezentat fit-8 ta' Marzu 2010 – cioe` entro t-terminu ta' jumejn stabbilit fl-Artikolu 1003(2) tal-Kap, 12, billi s-sitta u s-sebgha ta' Marzu kienu jien tas-Sibt u tal-Hadd – l-imsemmi Spettur Mallia appella minn din il-kundanna. Huwa, bazikament, jikkontendi illi ma seta' qatt jinstab hati ta' disprezz lejn l-Awtorita` tal-Qorti minhabba s-semplici fatt li huwa ma deherx fl-imsemmija data tal-5 ta' Marzi 2010.

4. L-intimat Registratur, Qrati Kriminali u Tribunali, apparti li osserva li l-okkju li bih gie intavolat ir-rikors tal-appell

(cioe` "Il-Pulizija (Spettur Michael Mallia) v. Joseph Borg") kien zbaljat, wiegeb li s-sentenza ossia kundanna tal-5 ta' Marzu 2010 fil-konfront tal-imsemmi Spettur kienet wahda gusta u li kienet timmerita konferma. Skond l-istess intimat, l-imsemmija decizjoni tal-Qorti Inferjuri ma kienitx appellabbli peress li l-Artikolu 1003(1) kjarament jghid li ma hemmx appell minn sentenzi moghtija taht l-Artikoli 990 jew 991 tal-Kap. 12, u dawn id-disposizzjonijiet jirreferu ghad-disprezz *in faciem curiae* taht l-Artikolu 989.

5. Din il-Qorti semghet lid-difensuri tal-partijiet fl-udjenza tal-lum, u anke semghet bil-gurament lill-appellant Spettur Michael Mallia..

6. Jibda biex jinghad li l-intimat Registratur, Qrati Kriminali u Tribunali, ghandu ragun ghal dak li jirrigwarda l-okkju ta' dawn il-proceduri ta' disprezz. Kif jghid is-subartikolu (4) tal-Artikolu 1003 tal-Kap. 12, *"Is-sentenzi moghtija taht dan it-Titolu ma jaghmlux parti mill-atti tal-kawza li matul is-smigh taghha dawk is-sentenzi jkunu gew moghtija."* Il-partijiet f'dawn il-proceduri huma l-Ispettur Mallia u r-Registratur, u huma dawn li kellhom jigu indikati fl-okkju. Pero` din hija smplici kwistjoni ta' formalita` li tista' tigi korretta – kif fil-fatt qed tigi korretta billi qed jigi indikat f'din is-sentenza l-okkju kif suppost ghandu jkun. Fis-sustanza huwa car minn liema kundanna qed jappella l-Ispettur, u, apparti minn hekk, ir-rikors ta' appell gie, korrettement, notifikat lill-istess Registratur (li, kif rajna, anke wiegeb ghar-rikors).

7. Mill-bqija, pero`, din il-Qorti b'ebda mod ma tista' tikkondividi l-fehemiet tal-intimat Registratur. Ghalkemm huwa minnu li minn kundanni ghal disprezz *in faciem curiae* (taht l-Artikoli 990 u 991 – u l-Artikolu 990 jorbot necessarjament mal-Artikolu 989) ma hemmx appell, ma jfissirx li billi l-Qorti ta' prim istanza tinvoka xi wiehed minn dawn l-artikoli allura tista' tippriva lil dak li jkun milli jappella anke meta l-fatt fih inffisu <u>ikun manifestament jezorbita mill-parametri tal-imsemmija artikoli</u>. Il-proceduri ta' disprezz huma, min-natura taghhom, ta' indoli penali (kif tajjeb osserva l-appellant), u ghalhekk irid neccessarjament ikun hemm certa kjarezza u certezza fil-

ligi qabel ma wiehed jispicca jigi kkundannat. Bil-kontra, ikun qed jigi lez id-dritt fondamentali ta' dak li jkun, liema dritt hu enkapsulat fil-massima *nullum crimen sine lege*. Fi kliem iehor, mhux kullma gudikant jista' jahseb li jammonta ghal disprezz, jew forsi jixtieq li jkun punibbli bhala disprezz, huwa punibbli bil-procedura sommarja tad-disprezz, izda hija l-ligi li tghid x'jammonta jew jista' jammonta ghal tali disprezz. Issa, fil-kaz in dizamina, il-Qorti Inferjuri invokat l-Artikolu 989 li jghid, testwalment: *"Hadd ma jista' f'seduta tal-qorti jaghmel esklamazzjonijiet ta' approvazzjoni jew ta' disapprovazzjoni, jew b'mod iehor ifixkel l-attenzjoni tal-qorti."* L-Artikolu 990, imbaghad, jipprovdi ghall-pieni. L-Artikolu 989 kjarament jirreferi ghal <u>atti</u> li bihom wiehed igib ruhhu b'mod mhux xieraq <u>fl-awla</u> – proprju ghalhekk il-*margin note* ta' dana l-artikolu titkellem dwar "imgieba mhux xierqa *in faciem curiae*". Li wiehed jonqos milli jidher meta tissejjeh il-kawza b'ebda tigbid tal-immaginazzjoni ma jista' jitqies li jammonta ghal xi forma ta' <u>esklamazzjoni</u> u anqas ghal xi att <u>li jfixkel l-attenzjoni tal-qorti</u>. Il-posizzjoni tkun differenti li kieku l-persuna in kwistjoni tkun giet ingunta (ossia ordnata skond il-ligi) biex tidher, ghax f'dak il-kaz japplikaw disposizzjonijiet – disposizzjonijiet ohra, mhux l-Artikolu 989 – li jikkontemplaw proprju d-disprezz lejn l-awtorita` tal-Qorti u sanzjonijiet, fosthom il-mandat ta' skorta u l-mandat ta' arrest. Din il-Qorti tista' tifhem il-frustrazzjoni tal-Qorti tal-Magistrati meta l-ufficjal prosekutur ma jidhirx, jew meta, bhal f'dan il-kaz, anqas biss tigi infurmata li l-ufficjal prosekutur ikun inbidel jew min ikun ser jidher flok min kien qed jagixxi qabel bhala prosekutur, izda certament <u>ghal tali nuqqas ta' dehra ma jistax jigi invokat u applikat l-Artikolu 989, liema disposizzjoni tikkontempla xi haga kompletament differenti</u>.

8. Ghall-motivi premessi, tilqa' l-appell u konsegwentement thassar u tirrevoka l-kundanna ta' €500 imposta fil-konfront tal-appellant mill-Qorti tal-Magistrati (Malta) fl-imsemmija udjenza tal-5 ta' Marzu 2010. Spejjez ta' dana l-appell, jekk hemm, a karigu tar-Registratur.

< Sentenza Finali >

---------------------------------TMIEM---------------------------------